

bonoꝝ omnium vberitate. Nec cogi-
tat tantam voluntatum impletionem et
quietationem. *¶* Filius autem ponit tria
fercula. Primo panem vite. *Ioh. i.*
Ego sum panis vite quem veniet ad me
non esuriet. Secundo satiabilitatem
in sua diuinitate. Tercio satietatem
in sua humanitate. *Ioh. x.* Ingre-
dies. scilicet ad contemplantum diuinitatem
Et egredies ad considerandum huma-
nitatem et pasqua inueniet Spiritum
sanctum in illa cena tria ponit. Pri-
mo ignem quo ad illa fercula deco-
quatur. *Ps. xxi.* Dicit dominus cuius
ignis in sponam et aminum in iherusa-
lem. Secundo vinum quomodo sancti inebri-
antur ab vbertate domus tue. Tercio
fructum quibus delectantur. *Gal. v.*
Fructus autem spiritus est caritas pax
gaudium etc. Quauis autem tot deli-
tiosa cibala in ista cena dantur ali-
qui tamen venire contempserunt eo quod in
terrena dulcedinis experientia non
habuerunt. *Greg. in ome. Corp.* Corp-
rales delitie cum non habentur graue
desiderium accedunt. cum vero habite-
re edunt comedentem partem in fastidi-
um per satietatem vertunt. Contra
Spirituales delitie cum non habentur
in fastidio sunt. cum vero edunt in
desiderio sunt. Augustinus enim spiritu-
ales delitie desiderium: cum mentes
satiatur. Quia quanto magis sapor eo-
rum percipitur eo amplius cognoscitur
ut audivimus ante. Et propterea non
habite amari non possunt. quia eorum dul-
cedo et videtur ignoratur. Quis enim ama-
re valeat quod ignorat. Circa secundum

scilicet propter quod deus istam cenam
preparauit et tam multos vocauit.
Sciendum quod propter hoc fecerunt ce-
lestis ciuitas suis ciuibus implere
Vnde dicit. *Copelle intrare in domum*
mea implere. *Glosa.* Numero pres-
ertimatoꝝ fidelium. quis numerus
inexpletus non remaneret. Ante
ascensionem quidem filii dei in celum
domus dei quantum ad homines va-
cua fuit omnino: quia nullus adhuc
ibi fuerat. Nunc autem est semple-
na. Tunc quia numerus sanctorum ad-
huc non habet suam plenitudinem.
tunc quia anime sanctorum adhuc non ha-
bent suam beatitudinem completam: ex
eo quod eorum corpora adhuc non sunt
glorificata. Post iudicium domus
dei erit totaliter plena. quia numerus
electorum et impletus et quilibet san-
ctus in corpore et anima erit glorifi-
catus. Vnde dicitur de christo. *Pro. vii.*
In die plene terre reusurus est in domum
suam. Sicut luna aliquando est vacua.
aliquando plena. aliquando semiplena sic
domus dei ante ascensionem de anima-
bus sanctorum erat vacua. post ascen-
sionem semiplena. Sed post iudicium
cum dominus in domum suam reuertetur
tunc erit tota plena.

¶ Sequitur dominica tertia.

Sermo primus.

¶ Erant appropinquantes
ad iherosolimam et
pastores ut audirent il-
lum murmurabant scri-
ba et pharisei dicentes quod huius pastoris
recipit et manducat cum illis. *Lu. xv. i. p.*

Sicut dicit Aug⁹. sup Johannez
 Qui dā sūt infirmi sanabiles qui
 dā insanabiles. q̄dā autē perfecte
 sani. Ista triplex dīa in hoc euan
 gelio tangit. Nā infirmi sanabiles
 erāt publicani a p̄tōres. Infirmi
 insanabiles erāt scribē a pharisei.
 Perfecete autē sani sūt iusti a s̄cti
 q̄ nō indigent p̄mā seu medicīa.
 In medio autē istoz erat medic⁹
 p^a p^r institutus. s. xp̄us. Primo ego po
 nunt infirmi sanabiles. s. publica
 ni a p̄tōres. de quib⁹ duo tangū
 tur. s. q̄ ad xp̄m appropinq̄bant.
 Secūdo q̄ ei⁹ verba audire affecta
 bāt. In hoc autē q̄ dicit appropi
 q̄bant. oñdit q̄ p̄r⁹ longe erant
 p̄s. Lōge a p̄tōrib⁹ sal⁹ ac Ap
 propinq̄nti autē de⁹ p̄ p̄mā. deus
 appropinq̄bit p̄ grā. Jaco⁹. Ap
 propinquate dō: a appropinq̄bit
 vob⁹. Ista autē appropinq̄tio a elō
 gatio nō fit loco s̄ similitudine
 vel dissimilitudine. Aug⁹ sup p̄s
 deo q̄ vbiq̄ ē neq̄ per loca appropi
 quauim⁹ neq̄ ab illo p̄ loca ē mo
 uemur. Appropinq̄re illi ē similez
 illi fieri. Recedere ab illo ē dissimi
 lem illi fieri. Et subdit Aug⁹. Nō
 ne cū vides duas res p̄pe modū si
 bī similes. dicit. Appropinq̄t hec
 illi: q̄n̄ autem dissimiles sūt licet
 vna manu teneātur. dicit. Lōge
 ē hec ab illa. Si ergo vis appropi
 q̄re siml⁹ esto. Si autē nō vis esse
 siml⁹: elōgaberis. Boni ergo q̄ sūt
 xp̄o p̄pinq̄. a mali a xp̄o lōginquī
 Boni p̄pinq̄ sūt dō q̄ntū ad simili

tudine vite. Ip̄e enim deus est mi
 sericors. Luce. vi. Estote misericor
 des sicut a pater vester misericors
 ē. Ip̄e em̄ ē p̄fect⁹ a ip̄silit⁹ p̄fecti
 Ibi dēz. Estote p̄fecti sic a pater v⁹
 p̄fect⁹ ē. Ip̄e ē s̄ct⁹ a ip̄i sūt s̄cti.
 Leuit. xi. S̄cti estote q̄ ego s̄ct⁹
 sū. Sunt autē s̄cti lōge a dō. Vno
 mō tantū. s. q̄ntū ad statū miserie
 in q̄ ei dissimiles sūt. Christus em̄
 ē in statu felicitatis a ip̄i in statu
 penalitatis. Olim quidē xp̄s siml⁹
 eis fuit. q̄n̄ in corpōe habuit mor
 talitatē: in aīa passibilitatē: in
 vtroq̄ multiplicē miseriā a pena
 litatem. S; post resurrectionē: cor
 pus eius induit immortalitatem
 anima eius impassibilitatē vtrū
 q̄ oimodā felicitatem. Et iō s̄cti.
 in hac vita xp̄o sūt dissimiles. cū
 sint mortales passibiles a multas
 penalitates hūtes. Peccatores a
 deo sunt longe a dissimiles dupli
 ci modo. Primo quantum ad sta
 tum miserie quia sunt mortales a
 corruptibiles sicut homi. Secundo
 quantum ad dissimilitudine; vi
 te. Vñ dicitur P̄sa. quāquage
 simo q̄nto. Sicut exaltantur celi a
 tra: sic exaltate sūt vie nice a vīs
 vestris. quia vie quibus christ⁹
 dominus noster ad nos venit fu
 erunt humilitas a pietas. a cogi
 tationes eius erant ipsa puritas.
 Superbus autem non assimilac
 ei in sua humilitate nec auarus i
 sua pietate. nec luxuriosus in sua
 puritate. Dammati vero longe sūt

a deo triplici modo. Primo quan-
 tum ad statum miserie. Licet enim
 habeant corp⁹ immortale. a deo ta-
 me erit passibile. a in tot miserijs
 subiectuz q⁹ subsistere virvalebic
 Psal. In miserijs non subsistent
 Secundo quantuz ad dissimilitu-
 dinem vite. Et quantum ad hoc no-
 erunt dissimiles deo: sed etia⁹ san-
 ctis. Valde enim dissimile est ee i
 saturitate a in esurie. a in vulatu.
 a in cantum gaudio: a merore si-
 ne dolore. Ita notant^r *Psal. lxxv.*
 Ecce serui mei comedent: a vos esu-
 rietis. Tertio quia erunt extra am-
 bitum diuine misericordie. Io dicitur
 tur eijci in tenebras exteriores vt
 habet^r *Matth. xiiij.* Pctā enim sunt
 tenebre. S; put sunt in pñti sunt
 tenebre interiores: qz adhuc ifra
 ambitu sine misericordie fut. S;
 post morte fut tenebre exteriores:
 qz eij ambitu diuine misericordie
 totalit homine ponut. Juxta illud
 Nescio vos. Secundo publicani a
 peccatores xpi verba audire affe-
 ctabāt. Pctōres em. ff. di tene-
 brosi a frigidis verba autē xpi fm
 Ambrosiuz sup lucam tria habēt
 in se. Datent mundare illumina-
 re a accendere. Vtile est ego pecca-
 torib⁹ a d verba xpi accedē. Quia
 si sunt se. dimundant. *Job. xv.*
 Jam vos mundi estis ppter fmo-
 nem quem locutus sum vobis. Si
 tenebrosi illuminantur *Psal. Lu-*
 cerna pedib⁹ meis verbum tuum
 a lumen semitis meis. Si frigidū

vba xpi
 mundat
 illuminat
 accendit

flammatur. *Psal.* Ignitum eloqui-
 um tuum vehementer. Etia⁹ Orige-
 nes sup Josue. Scriptum ē Qui ap-
 propinquat mibi: appropinquat
 igni. Ideo si aurum vel argentum
 fueris: p ignem utilitior: efful-
 geb. Si autem fenum vel stipula
 fueris: ab igne omnino consumis
 Secundo ponuntur infirmi insana-
 biles. s. scribe a pharisei q⁹ sedm glo-
 sam dupliciter errabāt. Primo
 quia se iustos putabāt cū essent
 superbi. Secūdo quia alios peccā-
 tes reos putabāt cum tamen ppe-
 nitentiam eēt a culpa absolu-
 ti. Propter primuz nulla opassio-
 ne circa peccatores mouebatur
 sed o tra eos poti⁹ indignabatur
 a maledicebant. In peccatore em
 penitente tria cōsiderantur. s. na-
 ta. culpa pterita. a iustificatio af-
 secuta. Sedm Augustinum nature
 debemus compassionem siue dile-
 ctionem. culpe distictionem id est
 distictam correctionem. a iustifi-
 cationi congratulationem. Vnde
 ait Augustinus. Oportet vt solli-
 cite discernamus: quia distictio-
 nem debem⁹ vicijs: compassionem
 nature. Si enim ferendus est pec-
 cator a nutriendus est primus.
 Augustinus. Sic diligēdi fut ho-
 mines vt eorum non diligant er-
 rores. Iustificationi assecute debe-
 mus congratulationem. Juxta il-
 lud *Luce decimo quinto.* Epulati
 autem gaudere oportet quia fra-
 ter tuus mortuus fuerat a reuixit

Isti autem de natura non curabant
 ut diligenter vel operarentur nec
 de iustificatione vel congratularentur:
 sed tantum de culpa ut indignarentur.
 Grego. i. omel. Vera iustitia
 compassione habet, falsa de dig
 natione, quibus etiam iusti soleant
 iusta ratione peccatoribus indigna
 ri. Sed aliud est quod agitur typo fu
 perbie, aliud quod zelo discipline.
 Propter sedem quod alios penitentes
 reos putabant contra christum du
 pliciter murmurabant. Primo de
 eo quod eos recipiebat credebant ip
 sum inquinari. Sicut et pharise
 us ex accessu marie magdalene
 christum inquinari credebatur. Petr⁹
 Ravi. sup. Luca. Erras pharisee.
 Lutum tangit sol, non inquinat
 solem. Medicus tangit vulnera:
 sed ipsum putredo non corrumpit.
 Ravi tangit iustum iudicem, sed
 ipsum maculare non potest. Et vo
 cat hic christum solem, medicum et iu
 dicem. Peccatorem autem lutum
 vulneratum et reum. Christ⁹ enim
 qui verus sol lutum tangebatur cum
 peccatores recipiebat, sed tamen ip
 sum solem non inficiebat, sed po
 tius sol lutum in aurum mutabat cum
 culpam emittebat. Christ⁹ enim
 qui verus medicus vulneratum
 tangebatur tangendo sanabat, nec
 ipsum inficiebat, sed potius comen
 dando et regerando ipsum clari
 ficabant. Christus enim qui est
 iustus in deo et os reos admittebat
 et ipsos post iustam penitentiam

absolvebat dicens. Gaudium est
 angelis dei super uno peccatore pe
 nitentiam agente. Secundo contra
 christum murmurabant. Hoc au
 tem christus dominus noster cum
 magna dispensatione fecit. Inter
 iudeos autem erant quidam sup
 stitiosi qui diligebant magnam
 vite austeritatem. Alij erant terre
 nis assueti qui magis diligebant
 vite comunitatem. Alij erant curi
 osi qui requirebant miraculorum
 operationem. Fecit autem christus
 secundum Casostomum sicut faciunt ve
 natores qui per duas vias contem
 ptas aliquod animal insequuntur
 ut in alteram incidat. Misit enim
 iohannem baptistam cum vita au
 stera, ut sic converteret supersticio
 sos. Venit ipse cum comuni vita
 manducans et bibens cum pecca
 toribus, ut sic converteret terrenis
 assuetos. Venit cum miraculorum
 potentia, ut sic converteret duros
 et curiosos. Sed conque ritur christ⁹
 dominus dicens. Venit iohannes
 non manducans neque bibens et di
 cunt. Demoniū habet. Venit au
 tem filius hominis, et dicunt eum
 voracem et vini potatorem. Ter
 tio quidam erant perfecte sani, scilicet
 iusti qui non indigebant penitenti
 a. Unde dicit beatus Gregorius.
 Sunt plerique iusti in quorum vita
 est gaudium tantum ut in eis qui
 libet peccatorum preponi misericor
 die possit. Hinc ergo colligendum
 est quantum deo gaudium facit

quod manducant et bibunt
 sed publicanos et
 peccatoribus

3^a ps

pmā
purgat
ozuans
agnas a casu

ille quādo que male gesserat per
penitentia dānat iniustus Tales
ergo nō indigent penitētia. Sed
sciendū q̄ triplex ē pmā .s. pur
gans sicut fuit pmā magd alene
Et est pmā ornās sicut fuit peni
tētia beati iohānis baptiste. Pri
ma em̄ peccatorē purgat. Secūda
iustum ornat. Et est pmā que iu
stum oseruat a casu. Juxta illud
Corinth. 13. Castigo corp̄ meū
in seruitute redigo. Perfecti em̄ vi
ri quūsi non indigēt pmā purgā
te: indigēt tamē pmā ornante
conseruāte. Quarto in istorum
medio eāt de. s. tanq̄ iudex a me
dicus cōstitutus qui infirmos sa
nabiles. id est peccatores penitēs
recipiendos esse ostēdit. Et sup
hos tres parabolas ostēdit Vnā
de oue perditā. Aliam de dragma
amissā. tertiā de filio pdigo reuer
tente: que post istas ponitur ime
diatē. Tria em̄ sunt que hominē
ad miserendū inducere oseruēt.
scilicet simplicitas. propiuitas
a necessitas. Ista tria dominū; in
ducunt similitē ad miserendum
Prima nostē simplicitas. Ad hō
pertinet parabola de oue errante
Homo enim simplex est respectu
hostis tam astuti. id est dyaboli. a
ideo cito decipitur. Vnde clamae
aphēta. Erraui sicut ouis que p̄it
a ceterā. Secūda nostra p̄p̄inui
tas quā ip̄e nobiscum contraxit.
Ad Hebr. iij. Nusq̄ enim auge
los apprehendit: sed semen abra

he apprehendit. Et ad hoc p̄tinet
secūda parabola de dragma amif
sa in qua est ymago regis a sup
scriptio nominis. Sic etia; homo
ad ymaginem dei creatus. Et ha
bet supscriptionem nominis xpi
quia a christo dicitur christianus
Et ideo deus homini debet misereri
Juxta illud Ep̄. v. Nemo carnē
suam nq̄ odio habuit. Tercio
nostra necessitas a paupertas. Et
ad hō p̄tinet parabola de filio pdigo
qui dicit Quam mercenarij in do
mo patris mei sunt a cetera. Quā
do em̄ homo suaz cognoscit mise
riā a infirmitate: de sibi exhibet
pietate Vnde dicit ibidē q̄ pater
videns filiū misericordia motus
cedidit sup collū ei⁹ a osculatus ē
eū. Rogem⁹ ergo ac.

Sermo secundus eiusdem

ERāt appropinquātes pu
blicani c̄ libenter emin
omnes ad christū appro
pinquate debem⁹: quia omnia re
media in christo poterūt inueni
ri. De quib⁹ dicit Ambrosi⁹ in lib.
de virginib⁹. Omnis anima a ce
dit ad christū. q̄ om̄a xps ē nob
Si vulnera curare desideras: medi
c⁹ ē. Si febris est uas: fōs ē. Si ḡ
uaris im̄itate: iustitia est. Si au
ritio idiges: virt⁹ ē. Si morte t̄tes
vita est. Si celū desideras: via est.
Si tenebras fugis: lux ē. Si cibū
q̄ris: cib⁹ est. Ex hīs verb̄ hēm⁹

8^a ps.

nō.

Et sic dicitur fuit palmarū
a fane arborū id est p̄
a fannabāt p̄ simpli
fatuū q̄nt h̄c i. r̄p̄
p̄ r̄ in fi. Et quā
p̄phatū p̄rendi d̄ v̄
h̄c i. in c̄ t̄tra h̄p̄p̄
di d̄ quod op̄o nū p̄p̄a
p̄p̄at q̄nt p̄phatū
vidē d̄ nū m̄d̄

debemus ad christum accedere et
 appropinquare. Primo sicut vul
 nerati ad medicum et sanatorem
 ideo dicit Si vulnera curari deside
 ras: medicus est. Sunt autem que
 dam peccata que corpus vulnerant et
 infirmitate corporis inducunt: sicut
 gula Eccl. xxxvii. In multis escis
 erit infirmitas. Quaedam sunt que vul
 nerant animam: tantum sicut superbia
 qua primus angelus vulneratus fu
 it. Vnde alij angeli qui cum eo ceci
 derant ei insultant: dicentes. Quia
 xliij. Tu vulneratus es sicut et nos
 nostri similis effectus es. Quaedam
 que vulnerant corpus et animam sicut
 luxuria que quidem vulnerat cor
 pus mala concupiscentia. Job. xvi.
 Conulneravit lumbos meos et cete
 ra. Et animam amara conscientia.
 Prov. vii. Sequitur iam. mulie
 rem sicut bos ductus ad victimam do
 nec transfigat sagitta cor eius. Ista
 sagitta est conscientia amara. Et que
 nam quedam vulnera sunt que sa
 nantur per incisionem. quedam per
 abustionem. quedam per emplastri ap
 positionem. Ideo iste medicus vul
 nus gule ad sanandum docet per inci
 sionem. quia inordinatus gule appe
 titus est penitus resecandus. puer.
 xliij. Quando sedes ut comedas cum
 principe diligenter attende que posi
 ta sunt ante faciem tuam et pone cultrem
 in gutture tuo. Ille culter in guttu
 re suo ponit qui inordinatus gule
 appetitum incidit. Vulnus super
 bie per emplastri appositionem: et per

passionis christi meditationem cura
 tur. Augustinus super illud Epistolae. ij.
 factus obediens usque ad mortem
 dicit. Ecce homo habes humilita
 tis exemplum et superbie medica
 mentum. Quid igitur intumescas
 o homo: pellis morticina que ten
 detis. O famies fetida quid infla
 ris. princeps tuus humilis est et tu
 superbus. Absit. Vulnus luxurie cu
 ratur per adustionem sicut pere
 bat propheta dicens. Vae renes me
 os et cor meum. Secundo debemus
 accedere sicut estuati ad refrigerium
 Ideo subdit. Si febribus estuas
 fons est. In presenti boni et mali
 multiplices estus patiuntur. Nam
 boni adiuvi et coniugati patiuntur
 estum tribulationis. Petri. Corinthe.
 quinto. Tribulationem carnis ha
 bebunt huiusmodi scilicet coniugati
 pro necessariis rebus. Contem
 platiui patiuntur estum tempta
 tionis: quia ad humilitatis custo
 diam. aliquando molestari permit
 tuntur. sicut pater in apostolorum usque
 ad tertium celum raptus. ut habe
 tur Corinthe. duodecimo. Mali ali
 quando patiuntur estum auaritie
 aliquando male concupiscentie.
 aliquando furentis superbie. Om
 nes isti ad fontem christi accedunt
 et in eo refrigerium inueniunt. Vu
 de dicitur Jacobi decimo tertio.
 Erunt fons patens domui dauid et
 habitantibus iherusalem in ab
 solutionem peccatorum et inobedi
 entie. Per dauid qui interpretatur

manu fortis intelliguntur adiuui
Per iherusalem que interpretat
visio pacis intelliguntur contem
platiui. Per peccatores significat
auari. Per menstruatam luxurio
si. In isto ergo fonte adiuui inueni
ent refrigerium patientie. contem
platiui refrigerium deuotionis in
terne. ceteri peccatores refrigerium
misericordie. Johannis sexto In
uenietis requiem animabus ue
stris. Tercio debemus ad christum
accedere sicut grauati iniquitate
ad iustitiam releuante nisi deo sub
bit. Si grauaris iniquitate iusti
tia est. Mundus grauatur nostram
virtutem irascibilem. trahendo
ad impatientiam. dyabulus no
stram rationalem. trahendo a de
cipiendo per fraudulenciam. Ca
ro nostram concupiscibilem in fla
mando per malam concupiscenci
am. Sed qui taliter sunt grauati
ad christum accedant a ipse de ta
libus iustitiam faciet scilicet de p
secutionibus mundi quia ad mihi
lus eos deducet de dyabulo quia
falsitates eius detegit Et de carne
quia rationi eam subiiciet. Joha
nis duodecimo. Quia nunc iudi
cium est mundi. quo ad primum
Nunc princeps huius mundi eijci
tur foras. quo ad secundum. Et
ego si exaltatus fuero a terra om
nia traham ad meipsum. quo ad
tertium. Tunc christus ea que sunt
in homine ad se trahit quando
corpus et animam sibi subiicit. et

iam corpus anime non resistat :
sed utrumque deo seruiat: Juxta illud
Psalmiste Cor meum et caro mea
exultauerunt in deum uiuum. Quar
to debemus ad christum ac cedere
tanquam fatigati ad auxilium: id
subdit. Si auxilio indiges: uirtus
est Indigemus autem auxilio chris
ti. in uita. in morte et post mortem.
ideo ad ipsum accedamus ut no
bis ferret auxilium in uita conser
uando a casu peccati. in morte custo
diendo a laqueis dyaboli. et post
mortem deducendo ad gloria dei
Vnde Psalmista. Tenuisti manu
dexteram meam a peccato me in ui
ta conseruando. Et in uoluntate tua
deduxisti me in morte scilicet a laque
is dyaboli me custodiendo. Et cum
gloria susceperisti me in celum scilicet
deducendo. Quinto debemus ad
christum accedere. sicut mortui ad
uiuificatores. Ideo subdit. Si mor
tem times: uita est. Est autem tri
plex mors. scilicet nature. culpe et
geheme. Qui ad christum accedit
non debet timere mortem nature:
quia corpora suscitabit Ad Corin
thios decimo quinto. Per hominem
mors et per hominem resurrectio mor
tuorum. Neque mortem culpe. quia omne
culpam delebit. Psal. clix. Ego ip
se sum qui deleo omnes iniquita
tes tuas propter me: et peccatores
tuos ultra non recordabor. Neque
mortem geheme quia ipsa mortem
precipitabit dominus in eter
num auferet omnes lacrimas ab omni

facie Sexto debemus ad ipsum
 accedere. sicut peregrini a errabū
 di ad sudorem. Et ideo dicit. Si
 celum desideras via est. Ipse enim
 est via a ductor vie Juxta illud io
 h. iiii. Ego sum via veritas a vita
 Istavia est p̄ma de qua dicitur
 Ps. xxx. Hec est via: ambulate
 in ea: neq; ad dextrā neq; ad sinis
 trā dedinabitis. A p̄ma non debe
 mus dedire neq; p̄ prospera nec
 p̄ aduersa. Istavia est multū bre
 vis. q̄ tantum continet tres dietas
 Primā dietam facit otiticio. secu
 dam offitio. terciā satisfactio. Ist
 ta est via trium diez qua de egip
 to p̄ p̄dō receditur vt deo gratū sa
 crificium offerat. vt habet Exo.
 v. Eodē modo via q̄ ducit ad infer
 num h; sicut tres dietas Prima
 enim facit malus osensus. secu
 ndā mahū opus. terciā mala cōsue
 tudo. Ductor aut̄ in via penitentię
 est x̄ps qui est veritas. Et ideo a
 ma errare nō poterit in hac via
 Licet enim sit vna via q̄ ad infer
 num ducit. alia q̄ ducit ad limbū:
 alia q̄ ducit ad purgatoriu. a
 alia q̄ ducit ad celū. iste tñ ductor
 omnes istas vias nouit. a ideo a
 nimas scōrum ad viā ducit. Ps.
 deduxit eas p̄ viā rectam vt irent
 in ciuitatem hitationis. Termi⁹
 h⁹ vite est vita beata Juxta illud
 Ma. iiii. Agite p̄mā. appropinq̄
 bit enī regnū celoꝝ. Libenter enī
 p̄ hanc viā ire debemus a p̄pter vie
 breuitatem a p̄pter talis ductoris

societate. a p̄pter termini vtilita
 tem. Septimo debemus accedere ad
 x̄pm sicut tenebrosi ad illumina
 torem. v; si tenebras fugis lux est
 Iste aut̄ tenebre quas debemus fu
 gere sunt tenebre infernales vbi
 sunt tenebre superiores que cāntur:
 ex absentia visionis dīne. Tene
 bre inferiores q̄ ipsa infernalis ē
 gio est tota de se tenebrosa Tene
 bre interiores. q̄ ipse anime a cō
 scie tenebrose erunt. Et tenebre
 exteriores. q̄ ipsi demōes qui eēt
 tenebrosi. Sed illi qui ad x̄pm ac
 cedunt istas tenebras fugient a
 lucē inuenient. Habebunt enim
 lucē a superiori. s. visionē diuinam
 Apoc. xxi. Claritas dei illuminabit
 illam a lucerna eius est agn⁹ Ab
 inferiore. s. mansione dara. Tho.
 iiii. Luce splendida fulgebit Ab
 interiori. s. lucida anima. Ps. lvi
 ij. Implebit dominus splendori
 bus animam tuam. Ab exteriori
 societate fulgida a iocunda. Sa
 pientie terciō. s. fulgebunt iusticię
 tanqm̄ scintille in arundine to di
 current. Octauo enim debemus
 ad x̄p̄m accedere sicut fameli
 ci ad saturatorem vel cibatorem.
 Et ideo subditur. Si cibuz que
 ris alimentū est. Notandum
 est autem q̄ filij israhel dum exi
 erent de egipto triplicem habue
 runt cibum scilicet farinam egip
 ti. qua deficiente habuerunt frū
 ctu terre promissionis. Peccatores

110

quidē pascat farina egipti. v. de
ratione p̄ti de qua fit panis dy
aboli. qui licet mō videat̄ dulcis
Juxta illud Ecclē. xxxiii. Om̄i forni
cario oīo panis dulcis. in futuro
tū multū erit amar⁹. Job. ix. Pa
nis eius in vtero eius vertetur in
fel aspidū intrinsecus. Sed cū de
fecerit ista farina peccati. tunc aīa
reficit manna celestis. grā dei Pa
nē celi debet eis. Eccl. xv. Cibavit
eū pane vite et intellectu. Quā vero
labor deserti v̄p̄n̄s vita defecerit et
finit tunc aīa fructu celesti satiat̄
Qui quidē fructus catur ex otem
placōne diuinitatis et humanita
tis xp̄i. Ps̄. Cū dederit dilectis su
is somnū. Ecce hereditas dñi filij
merces. Hoc refert̄ ad visionē di
uinitatis. q̄ s̄m Aug. visio dei est
tō merces. fructus ventris. Hoc
refert̄ ad visionē humanitatis q̄
fuit benedictus fructus ventris vir
ginis marie.

Sermo tercius eiusdem.

Gaudium erit corā angel
dei sup vno p̄tore p̄māz
agente. Magna et precio
sa est p̄mā p̄tōrum pro qua an
geli faciunt tantū gaudiū in celo
Non enim dicunt̄ gaudere de tam
glōsa visione. de qua dicit̄ Pe. v.
In quem desiderat̄ angeli prospice
re. nec de sua tam iocunda iubi
latione. de qua dicit̄ in ps̄. Laudate
dñm omnes angeli eius. Nec de

sua tam dulci epulacōe. de qua
dicit̄ Thob. xij. Ego cibo inuisibili et
potu qui ab hoibus videri nō p̄e
vto. Sed dicuntur de nostra con
uersione gaudere. ideo dicit̄ coram
angelis et c. In quib⁹ verbis tria
tanguntur. Primum est angelo
rum leticia cū dicitur. gaudiū est
Secundum est materia leticie q̄b
notatur cū dicitur. sup vno pecca
tore Tercium est cā media quod
notatur cū dicitur. p̄mā agēte
Circā primum notandū q̄ de nrā
conuersione non tm̄ angeli gau
dēt sed etiam tota trinitas gaudet
Angeli enim gaudent triplici de
cā. Primo. q̄ vidēt sue custodie
tam gloriosum fructum. Custodit
enim hōi angelus ad suā custodi
am deputatur. Et dum est in vte
ro: ne ibi a dyabolo suffocetur. Et
dum egressus est ab vtero: ne for
te a baptisimi gratia impediatur.
Et dum est in mundo: ne forte ad
peccata plurima detrahatur a deo
seruire impediatur. Et dum erit a
mundo ne forte a laqueis dyabo
li teneatur. Sicut ergo medicus
gaudet quando videt circa egru
curationis sue fructum. sic ange
lus multum gaudet quando videt
circa hominem sue custodie effe
ctum. De contrario autem multū
dolent. Juxta illud Ps̄. Sape tricesi
motercio Angeli pacis amare fle
bant. Secundo gaudent quia
vident ex peccato v̄bus conuersis
suum adimpleri numex Aug. dicit̄

q̄ tot ascendunt ex hoibus: quot
 ceciderunt de angelis. Bern̄ dicit.
 Sine em̄ quot angeli ceciderunt.
 siue quot steterunt ignoramus:
 manifestū est q̄ eoz ruina debet
 de hoibus reparari. **Ihero.** Multum
 gaudet angeli q̄ p̄tōres cōuer
 tuntur vt de ipsis eoz numerus ē
 cupetur. Ideo in xp̄i resurrectō ne
 p̄ quam p̄tōres sunt iustificati:
 angelus festiuus apparuit: oīs
 suam leticiā in aspectu cum ad in
 star fulguris choruscans. in hīcu
 q̄ instar mīuis erat candidus. i
 affectu. q̄ instar floris fuit dulcis
 & amenus q̄ dixit mulieribus.
 Marci. vlti. Nolite timere. scio q̄
 ihesum queritis nazarenū crucifi
 xū q̄. **Tercio gaudet.** q̄ vident in
 laudando dēū. tale se habere ofor
 tū. dēū enim prius laudabat so
 la angelica nā. Et de isto mō vera
 ceter p̄t dicit illud Job. xxxviii. V
 bi eras cum me laudarent astra
 matutina. **Hoc** spectat ad laudez
 angelo r̄ū. & iubilarent omnes fi
 lij dei. hoc spectat ad laudē hoim.
Sec̄do de ouersione p̄tōrum gau
det a festū facit tota trinitas. i. p̄
filius & spūs sanctus. Et primo p̄
 multum gaudet. sic rex terrenus
 q̄ sibi filius cōcipit. Sicut letat⁹
 est abrahā in cōceptu filij sui ysa
 ac. Multū gaudet q̄ nascit⁹ sicut
 gauisū fuit zacharias & elizabeth
 in ortu p̄cursoris. Multū gaudet
 q̄ ablactat⁹. Vnde abrahā fecit
 magnum diuinū in ablactacōne

ysaac filij sui vt hēt gen. xxi. Mul
 tū gaudet q̄ filius ḡndis effect⁹
 ad mensam suā recipitur. Patet
 ḡ celestis de filio cōcepto. nato et
 ablactato & ad mensam recepto
 multū gaudet. Conceptio autem
 attendit in cōtritione. siue boni p̄
 positi cōceptōe. **Ysa. xxi.** A facie tu
 a dñe cōcepimus & quasi p̄turū⁹
 & pepimus spiritū salutis. Nātas
 attendit in cōfessione vel in bono
 rum op̄ez ostensione. Sed de ml
 tis p̄t dicit illud **Ysa. xxxviii.** Ve
 nerunt filij israhel vsq; ad partū
 & nō erat virtus parienti. Abla
 ctatio attendit in vite p̄fectione
 q̄. i. homo tm̄ p̄ficiat q̄ non indi
 get lacte paruuloz: sed cibo soli
 do p̄fectoz. **Heb. v.** P̄fecto r̄ū
 em̄ est solidus cibus. Ad mensā
 receptio attendit in celesti refecti
 one. **Iuxta illud Luc. xi.** Edatis &
 bibatis sup mensā meā in regno
 meo. **P̄s.** Filij tui sicut nouelle o
 liuarum. **Secundo de conuersiōe**
peccatorum gaudet filius. & hoc
triplici de causa. Primo enim ex
 hoc q̄ videt effectum sue passiōis
 quod notatur in prima parabola
 de oue perditā & inuenta. Vnde
 beatus gregorius. Tunc ouis ex
 raui⁹ quando homo peccando vi
 te pascua dereliquit. In humero
 autem suo illam posuit: quando
 scilicet ipse peccata nostra in cor
 pore suo portauit. (De hoc autem
 sic dicit ipse beatus Augustin⁹
 in libro contra quinq; hereses.

Cum esses inimicus patri meo et
confiliavi te per me. cum inter mo-
tes et silvas errares quesivi te. hu-
meris meis portavi te. patri meo
reddidi te. labiaui. sudavi. caput
meum spiritibus opposui. clavis adieci
manus meas. lancea latus meum
imiles aperuit. Tot ut dicam miri-
sis et asperitatibus laceratus sum. san-
guinem meum fudi ut dicerem
te michi. et tu divideris a me. Tunc
autem desiderium in ovis inveniendum
habuit quod etiam desertum et celum de-
reliquit. Quod dicitur desertum et des-
tidum ab angelo qui fuit in eo cre-
atus. etiam quod fuit ab homine dereli-
ctum qui ipsum erat inhabitatur.
Et quod instar deserti in eo sunt dul-
ces cantus avium et angelorum. Ibi
sunt rose martium. viole confessorum.
et liliavirginum. Secundo gaudet
filius quod videt in patre verso re-
formationem sue imaginis. quod
notatur in secunda parabola de dra-
gma perditam et inventam. in qua re-
fulget imago regis. Novem enim
dragme sunt novem ordines ange-
lorum. et ordo decimus est hominum qui
ad imaginem dei sunt creati. Sed hec
dragma decima perditam fuit quando homo
peccavit. Sed Christus eam quesivit
et suam imaginem reparavit. Tercio
gaudet ex eo quod videt resurrectionem
fratris et filii sui. quod notatur in ter-
cia parabola de filio perditum. de quo
dicitur. Epulari gaudere oportet
quod de conversione peccatorum gau-
det spiritus sanctus tripliciter.

Primo. quod recuperat templum suum
quod debet inhabitare. Juxta illud
Chor. iii. Nescitis quod templum
dei estis vos et spiritus dei habitat in
vobis. Habitare autem ibi non
posset spiritus sanctus: nisi spiri-
tus malignus recederet. Chor. vi.
Sue conventio christi ad bethaniam.
aut quis consensit templo dei cum
idolis. Secundo gaudet quod recu-
perat membrum suum: quod debet
vivificare. Chor. vi. Nescitis qui
a membris vestra templum spiritus
sancti sunt aedificati. Videmus quod mem-
brum precium vel putridum vel
palaticum non vivificatur a spiri-
tu humano. eodem modo nec pecca-
tor a spiritu divino. Tum quod a deo
est divinus. Psal. lix. Iniquitates
vestre diviserunt inter vos et deum
vestrum. Tum quia putrefactus
est in peccato. Job. vi. Compu-
taverunt iumenta in stercore suo.
Tum quia paraliticus est ex mo-
tu inordinato. Non enim habet
sensum amoris dei. De quo dicitur
Sapi. i. Sentire de domino in pie-
tate. Nec motum ordinatum operis
boni: sed inordinatum operis ma-
li. Psalmista. Turbati sunt a mo-
tu sicut ebrius. Tercio gau-
det spiritus sanctus. quia recupe-
rat suum vas quod debet impleri.
Oportet autem quod illud vas sit va-
cuum ab amore mundano: si de-
bet impleri amore ipsius dei. Unde
Augustinus super Johannem
Vas est: si plenus est effundit hoc.

quod habes ut recipes quod non habes. funde amore seculi: ut implearis amore dei. ut habetur. iij. Reg. iij. in Heliseo qui vas vacua impleuit. De isto festo quod facit deus dicit Orig. sup illud Nume. xviii. Oblaciones et incensum odoris suavissimi offerre pro tempore vestra. Lra autem Orig. habet. in diebus festis vestris. Valeret inquit deus sua festa. Est enim magna festiuitas salutis humane penitentia per singulos fideles qui ouertunt ad deum. et in fide perficiunt. festiuitas oritur. Leticia est enim deus: qui impudicus sit castus et iniustus iusticia querit. Secundo ponitur huius leticie materia cum dicitur. sup vno peccato. Et subditur. quod sup. xci. iustis. qui non indigent penitentia. Quod quidem intelligi potest. aut de tepidis iustis aut de feruentibus. Si primo modo tunc verum est quod dicitur hic. Et sup hoc ponit Greg. duo exempla quod magis de peccatore ouerso quam de iusto scate gaudium fit in celo. quod et dux in pretio plus illum militem diligit: qui post fugam ouersus hostem maxime premit: quam illum qui nunquam aliquid fortiter fecit. Sic agricola illam terram magis amat que post spinas vberes fructus facit: quam illam que nunquam fertiliter messem produxit. De hoc etiam dicit Aug. in libro de tractatu Augustini plus placet agri qui spinis etiam magnis eradicatis: centum fructum profertur: quam qui nullos unquam habue-

runt. Si autem intelligit de feruentibus iustis: tunc distinguendum est inter affectum et effectum. Nam inter meliori maior affectus. magis indigenti maior est tribuendus effectus. Videmus enim quod si aliqua mater. pro filios habeat quod si uisus infirmus et postea sanatur: magis gaudium oritur de illius sanitate recuperata: quam de sanitate in alijs conseruata. Sup hoc Aug. in libro de sermone tria exempla ponit. d. Triumphat imperator et non uicisset nisi pugisset. Et quod tanto maius fuerit periculum in periculo tanto maius gaudium in triumpho. Iaculat tempestas nauigantes. minatur naufragium. omnes futura morte pallefcunt. Tranquillatur mare. celum et terra exultant nimis. Carum aliquid infirmum. omnes animo exultant cum eo. Sed cum sanatur tale gaudium fit quod ante non fuerat. Tercio ponit materie et leticie causa cum dicitur. Penitentiam agente: quod non est penitentia per castimatores. Pro. vi. Ne dicas amico tuo et proximo. vade et reuertere cras dabo tibi cum statim posses dare. nec dicit penitentiam docente quod est penitentia uerborum predicatores. Math. xiiij. dicunt et non faciunt. Nec dicit penitentiam ostedente quod est penitentia filiarum et proceritatum. Ma. viij. Veniunt ad uos in uelamentis ouium etc. Sed dicit penitentiam agente: quod est penitentia deuotorum. de qua dicit Luce. iij. Facite fructus dignos penitentie. Rogemus etc.

3^a p^a

Dominiica quarta.

Sermo primus.

Estote misericordes sic
a p̄i vester misericors
est ac. Lu. vi. Inter le-
gem moſaycā a euan-
geliū iſta dīa eſſe videt̄. q̄ in illa
predicat̄ ſeuera iuſticia: hic dul-
corans mīa. Ideo dicit̄. Estote miſe-
ricordes. Ibi dicit̄ ſe vocat̄ dñm me-
tuendū: hic p̄iem benignū. Ibi
p̄mittebat̄ carnalia a terrena. H-
dantur celeſtia a eterna. Ideo pa-
ter iſte ſepe vocat̄ pat̄r celeſtis v-
dator celeſtiū. In ſerie autē huius
euangelij tria tangunt̄. Primo
enī xp̄s exemplo dī ad mīaz nos
inducit. Secūdo iſtius mie tres ſpēs
ponit. Tercio rōes a cās iſta cum
ſp̄m oſit. Primū notatur cum
dī. Estote. Circa qd̄ notandū q̄
licet h̄eat potentia ſapīam diuī-
arum copīa a mīam tñ nō dixit
Estote potentes ſic a p̄i vester po-
tens eſt. Nec estote ſapīes (nec
loquaces ſ; miſericordes. Rō h̄
eſt. q̄ appetitus potentie h̄z deiec-
tione. P̄s deieciſti eos dum alle-
uarent̄. Hoc p̄ in lucifero qui dī
potentia appetijt a ideo in abīſſū
abiecit̄ fuit. Appetitus ſapie h̄z
inflationē. Choz. viij. Sca inflat
Choz. ij. Inſtatus ſeſu carnis ſue
diuītie inducit̄ primi obliuionē.
Gen. xl. Succedent̄ t̄ p̄ſperis p̄-
poſitus p̄incernaz oblitus eſt io-

Disio primo

7^o 1^o

ſep̄h interpretis fui. Deu. xi. Inſa-
tatus eſt dilect̄ a calcitrauit. Se-
quit̄. Et dereliquit dñm factorem
ſuum. Mīa autē inducit̄ h̄oz in ce-
leſtis regni eternā poſſeſſionem.
Vñ dicit̄ xp̄s miſericordib; Ma-
xxv. Venite benedī patris mei.
Nō dicit̄. venite potētes. ſed vobis
qui potētes fuiſtis ad biben-
dum vinū a viti fortes ad miſcen-
dam ebrietatē. P̄ſa. v. Nec dicit̄.
venite ſapīes. ſed. vobis q̄
ſapīes fuiſtis in ocul v̄ſtris
a corā vobis in eip̄ſis prudentes.
vt dī ibidē. Nec dicit̄. venite diuī-
tes: ſed vobis diuītib; qui ha-
betis hic oſolationē v̄ſtrā ac. S; dicit̄.
venite miſericordes. q̄ eſuri-
ui a dedīſtis m̄ manducare. Secūdo
ponunt̄ huius mie tres ſpēs. Pri-
ma oſiſt̄ in nō iudicando quod
notatur cū dī. Nolite iudicare ne
iudicemini. Interl. quaſi dicit̄.
Non enim ſolum in largitate be-
neficiorum ſitis miſericordes: ſed
etiam in iudicando. Notandum
eſt autem ſm Auguſtinum de ſ-
mone domini q̄ quedaz ſunt pe-
cata manifeſta. quedam occulta
quedam media. De manifeſtis
poſſumus iudicare. vt dicit̄ ibidē.
De apertis que bono animo fieri
non poſſunt. vt ſunt ſupra blaſ-
phemie a huiusmodi p̄mittitur
nobis iudicare. Alia ſunt occul-
ta. a de hijs iudicare periculum
eſt. Vnde ſuper illud. ad Chozin-
th. decimo. Neq; meipſum iudico

2^a

na